

Σχολή Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών
Τμήμα Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών
Culture-Borders-Gender/LAB

Β' Κύκλος Διαδικτυακών Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων ΕΘΝΟΓΡΑΦΕΙΝ

Η Λέσχη Εθνογραφίας-Εργαστήριο Μελέτης του Πολιτισμού, των Συπόρων και του Κοινωνικού Φύλου διοργανώνει για το ακαδ. έτος 2021-2022 σεμινάρια με τη θεματική:

"Δημόσια Ανθρωπολογία και Πολιτιστική Κληρονομιά"

Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης "Θεόδωρος Παπαγιάννης" χωριό
Ελληνικό ν.Ιωαννίνων. Φωτογραφία: Φ. Τσιμπιρίδου

ΕΘΝΟΓΡΑΦΕΙΝ

*Κριτικοί διάλογοι, επιστημολογικές προκλήσεις,
εμπειρίες πεδίου, δημιουργικά κείμενα*

Στόχος του σεμιναρίου ΕΘΝΟΓΡΑΦΕΙΝ είναι να συμβάλει σε μία κριτική και διεπιστημονική συζήτηση για τη θεωρία και πρακτική της εθνογραφίας, την επιστημολογία της έρευνας, τη σημασία της ενσώματης εμπειρίας, αλλά και τους τρόπους διάχυσης της παραγόμενης ανθρωπολογικής γνώσης στο ακαδημαϊκό και μη-ακαδημαϊκό κοινό. Η ανθρωπολογική μελέτη, ως ερευνητική πρακτική και ως πολιτική γραφής που εμπεριέχει την κριτική αποτίμηση, την ενσυναίσθηση, τον αναστοχασμό και την αυτοαναφορικότητα, αναδεικνύει τη σημασία της πολυτροπικής ανάλυσης του τοπικού για την κατανόηση του γενικού.

Συντονισμός

Φωτεινή Τσιμπιρίδου – Ιωάννης Μάνος

Ο 2ος Κύκλος που ξεκινάει το Νοέμβριο του 2021, με τον τίτλο «**Δημόσια Ανθρωπολογία και Πολιτιστική Κληρονομιά**», επιχειρεί να εντάξει τα παραπάνω ζητήματα στο πλαίσιο μιας 'Δημόσιας Ανθρωπολογίας', η οποία συνδιαλέγεται με την κοινωνία, συνυφαίνοντας τον αναστοχαστικό και με ενσυναίσθηση κριτικό λόγο της ανθρωπολογικής γνώσης με τις εναλλακτικές πρακτικές της κριτικής δημοσιότητας.

Η έννοια της 'πολιτιστικής κληρονομιάς' επιλέγεται, στην τρέχουσα περίοδο, ως ένα πεδίο αναστοχασμού και αναθεώρησης του νεοελληνικού «Εαυτού». Το σύγχρονο ελληνικό εθνικό αφήγημα αρθρώνεται με επιτελέσεις, τελετουργίες και συμβολισμούς στο δημόσιο και ιδιωτικό λόγο και χώρο, που, μέσα από πολιτικές και διαδρομές της μνήμης συγκροτούν το κυρίαρχο αφήγημα περί της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η τελευταία με τη συνδρομή των πολιτικών του κράτους, των διεθνών οργανισμών, της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλες συλλογικότητες, οι οποίες νοηματοδοτούν και αναπαράγουν σχέσεις εξουσίας και ηγεμονίας, παραπέμπει στην ιδέα της συνέχειας και της γραμμικής εξέλιξης του ιστορικού χρόνου, ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί πολλά κενά και αποσιωπήσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, παράλληλα με την αποδόμηση των ηγεμονικών λόγων, οι ανθρωπολογικές προσεγγίσεις αναζητούν τις σημασίες και τη δυναμική που αποκτούν οι σιωπές και τα κενά στις ζωές των διαφορετικών, των υπεξούσιων και των συλλογικοτήτων, έτσι όπως αυτές εγγράφονται στα όρια, τα περιθώρια και τα σύνορα των κυρίαρχων αφηγήσεων και των πολιτικών του πολιτισμού στη δημόσια σφαίρα.

Στους/στις συμμετέχοντες/ουσες που θα κάνουν εγγραφή στην παρακάτω φόρμα, θα δοθούν βεβαιώσεις παρακολούθησης:

Google form: <https://forms.gle/sX1JPzGS63Ve3xbq7>

Πλατφόρμα Σεμιναρίων: ZOOM

Link <https://zoom.us/j/8364531775?pwd=OVg3YVZlbnVCYWs3S0JYcEFGYlV1QT09>

Meeting ID: 836 453 1775 Passcode: KB2JKa

23 Μαΐου 2022, (17:00-19:00)

**«Οι τουριστικές και αρχαιολογικές οντολογίες της Δήλου:
Εμπειρίες “ξέφωτης αλήθειας” και “άκρυπτου” κοσμοπολιτισμού»**

Ομιλήτρια: **Δέσποινα Νάζου**

Δρ. Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (Παν/μιο Αιγαίου),
Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Τμ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Παν/μιο Κρήτης

Περίληψη

Η Δήλος, ένας από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα, πολύ κοντά και σε εξάρτηση από την υπεραναπτυγμένη τουριστικά Μύκονο, αποτελεί παράλληλα ένα επισκέψιμο τόπο για πολλές διαφορετικές κατηγορίες υποκειμένων που διαμορφώνουν, παράγουν και διαχειρίζονται τις δικές τους συχνά ανταγωνιστικές αντιλήψεις για την κληρονομιά, τον αρχαιολογικό τουρισμό, τα μνημεία και τα ερείπια σε συνδυασμό με μια ιδιαίτερη "αίσθηση τόπου" που κινείται μεταξύ τοπικότητας και κοσμοπολιτισμού. Δεδομένου ότι οι αρχαιολογικοί χώροι και οι υλικότητές τους παρουσιάζονται συνήθως στο κοινό μέσω ερμηνευτικών προσεγγίσεων διαφορετικών από εκείνες των αρχαιολόγων που ανασκάπτουν τους χώρους, η παρουσίαση επικεντρώνεται κυρίως στους τρόπους με τους οποίους οι αρχαιολογικοί χώροι ως " τοπία κληρονομιάς" (heritage scapes) και "τουριστικές συνοριακές ζώνες" (touristic border zones), είναι το αποτέλεσμα επιτελεστικών πρακτικών πολλών και διαφορετικών υποκειμένων και φορέων σε διαφορετικές χρονικές περιόδους. Οι χώροι αυτοί "αφηγούνται" πολλές και δυναμικά αντικρουόμενες ιστορίες που σχετίζονται με το παρελθόν αλλά και με τις εκάστοτε σχέσεις εξουσίας και κοινωνικοπολιτικών ισορροπιών.

Στο ίδιο πλαίσιο, θα επιχειρηθεί να αναδειχθεί ο ρόλος των αρχαιολόγων ως "ειδικών" πολιτισμικών μεσολαβητών της πολιτισμικής ετερογένειας της Δήλου. Παράλληλα θα φωτιστούν οι τουριστικές αναπαραστάσεις, προσδοκίες και φαντασιώσεις των επισκεπτών, τουριστών/στριών που συνδιαμορφώνουν τη Δήλο ως τουριστικό θέλγητρο πολιτιστικής κληρονομιάς.

Δέσποινα Νάζου /Σύντομο βιογραφικό σημείωμα

Η Δέσποινα Νάζου είναι Δρ. Κοινωνικής ανθρωπολογίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου), Μεταδιδάκτορας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και απόφοιτη του τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Η διδακτορική της έρευνα επικεντρώθηκε στην μυκονιάτικη ταυτότητα σε σχέση με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των κατοίκων της Μυκόνου, και στην σύνδεσή της με την έννοια της εντοπιότητας στον αγροτικό χώρο της Ρήνειας και της Δήλου. Η πρώτη της μεταδιδακτορική έρευνα (2003-2006) αφορούσε στη γυναικεία εργασία, στις ατομικές, οικογενειακές και συνεταιριστικές επιχειρήσεις στον τουρισμό, στη Μύκονο και τη Λέσβο (χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ- ΕΠΕΑΕΚ - Τμήμα Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Πανεπιστημίου Αιγαίου) Από το 2017 έως σήμερα είναι μεταδιδακτορική ερευνήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης με θέμα έρευνας «*Αρχαιολογία, Τουρισμός και Τοπικές Κοινωνίες: υποδοχή, πρόσληψη και οικειοποίηση του αρχαιολογικού αποθέματος στη νησιωτική Ελλάδα 2017-2021*). Η έρευνά της επικεντρώνεται σε Δήλο, Ρήνεια, Μύκονο, Μεγανήσι, Λευκάδα με χρηματοδότηση από ΓΓΕΚ/ΕΛΙΔΕΚ -Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

email: desponazou@gmail.com